

Vågsøy kommune

Arkiv: HIST - 16/31
JournalpostID: 16/20181
Saksbehandlar: Knut Ove Leite
Dato: 26.08.2016

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
16/111	Formannskap	01.09.2016

Uttale til framlegg til ny kommunelov

Aktuelle lover, forskrifter og plandokument:
Kommunelova.

Bakgrunn for saka

Det har vore nedsett eit utval som har utarbeidd framlegg til endringar i kommunelova. Utvalet har vore leia av tidlegare fylkesmann Oddvar Flæte.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vågsøy kommune gir slik uttale til framlegga frå Kommunelovutvalet:
Kommunen støtter framlegget om å grunnlovfeste det kommunale sjølvstyret.
Kommunane må stå fritt til å organisere si verksemd. Andre politiske organ enn kommunestyret, formannskap og kontrollutval må ikkje vere lovfesta.
Kommunen ønsker at rådmann/administrasjonssjef vert oppretthalden som tittel på kommunen sin øvste administrative leiar. Kommunen støttar den klargjeringa mellom politisk og administrativ mynde som ligg i utvalet sitt framlegg.
Kommunen ser ikkje grunnlaget for å stramme inn på reglane for val av medlemmar i styra i kommunale foretak.
Kommunen er samd i at eksisterande rett til fritt val av revisjon vert oppretthalde.
Eksisterande reglar for statleg tilsyn og kontroll bør vere uendra. I dette ligg også reglane for mindretalsanke.

Formannskap 01.09.2016:

Møtebehandling:

Ingen merknader som foranlediget endringsforslag.

Votering:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

F- 16/111 Vedtak:

Vågsøy kommune gir slik uttale til framlegga frå Kommunelovutvalet:

1. Kommunen støtter framlegget om å grunnlovfeste det kommunale sjølvstyret.
2. Kommunane må stå fritt til å organisere si verksemd. Andre politiske organ enn kommunestyret, formannskap og kontrollutval må ikkje vere lovfesta.
3. Kommunen ønsker at rådmann/administrasjonssjef vert oppretthalden som tittel på kommunen sin øvste administrative leiar. Kommunen støttar den klargjeringa mellom politisk og administrativ mynde som ligg i utvalet sitt framlegg.
4. Kommunen ser ikkje grunnlaget for å stramme inn på reglane for val av medlemmar i styra i kommunale foretak.
5. Kommunen er samd i at eksisterande rett til fritt val av revisjon vert oppretthalde.
6. Eksisterande reglar for statleg tilsyn og kontroll bør vere uendra. I dette ligg også reglane for mindretalsanke

Saksopplysningar:

Høyringsfristen er 01.10.2016. KS ønskjer å samordne uttaler frå kommunane i fylket og har sett ein lokal frist på 20. august. Saksutgreiinga er innsendt i høve dette, men deira formelle handsaming i fylkesstyret skjer først 14. sept. slik at dei har høve til å korrigere i høve endringar i formannskapet si vurdering av saka.

Det ligg ved eit debatthefte frå KS som tek opp dei viktigaste endringane og problematisering rundt desse. NOU, en er på over 400 sider og ligg ikkje ved.

Det nedsette utvalet har hatt som mandat å gjennomgå lova med sikte på:

1. Styrket kommunalt selvstyre
2. Styrket folkevalgt styring i kommunene
3. Effektive, tillitsskapende og bærekraftige kommuner
4. En økonomiforvaltning som bygger opp under selvstyret og den lokale handlefriheten
5. En god egenkontroll og mer samordnet statlig kontroll og tilsyn
6. Kommuneloven skal bli enklere og mer tilgjengelig for brukerne

Utvalet har sett nærare på følgjande område i lova:

1. Overordna vurdering
2. Føremålsparagraf
3. Det kommunale sjølvstyret
4. Folkevalde og folkevalde organ
5. Informasjon og innbyggarmedverknad
6. Kommunen sin administrasjon
7. Kommunal økonomi
8. Kommunale foretak og interkommunalt samarbeid
9. Eigenkontroll (inkl. revisjon)
10. Statleg kontroll og tilsyn

Dette fyl i hovudsak eksisterande kapittelinndeling i kommunelova.

Framlegga kan kort oppsummerast:

1.2.2 Kommunalt selvstyre

Forslag fra utvalget:

1. lovfeste det kommunale selvstyret
2. lovfeste at begrensninger i det kommunale selvstyret må ha hjemmel i lov
3. lovfeste enkelte prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til kommunene

1.2.3 Folkestyre

Forslag fra utvalget:

1. tydeliggjøre rollen til de folkevalgte og til administrasjonen, blant annet gjennom å gjøre skillet mellom dem klarere
2. åpne for at kommuner kan bestemme at ordføreren skal velges direkte av innbyggerne
3. utvide adgangen til å ha fjernmøter i kommunestyret og andre folkevalgte organer
4. utvide de folkevalgtes rett til innsyn i administrasjonens dokumenter
5. bevare muligheten for å ha parlamentarisk styreform som alternativ til formannskapsmodellen, men stille strengere krav for å kunne innføre parlamentarisme (krav om 2/3 flertall)
6. styrke kommunestyret og opposisjonen i parlamentarisk styrte kommuner
7. skjerpe kravene til kjønnsbalanse i kommunale organer ved å knytte kravet til kjønnsbalanse til sammensetningen av organet som helhet
8. innføre kommunedirektør som ny, kjønnsnøytral tittel på lederen av kommunens administrasjon
9. 1.2.4 Effektive, tillitsskapende og bærekraftige kommuner

Forslag fra utvalget:

1. styrke åpenhet og innsyn i kommunene ved blant annet nytt krav om at kommunens informasjon om virksomheten skal inkludere virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen, og ved krav om at kommunene skal legge til rette for at alle kan få tilgang til informasjon om virksomheten. I tillegg skal krav om møteoffentlighet gjelde for flere folkevalgte organer
2. lovfeste at kommunestyremedlemmer ikke har adgang til å bli valgt til styret i kommunale foretak, slik at dobbeltroller og habilitetsproblematikk unngås
3. lovfeste at ordfører på visse vilkår skal kunne suspenderes eller fratas vervet som folkevalgt
4. lovfeste at kommunedirektøren har ansvaret for personalsaker som ansettelse og oppsigelser
5. lovregulere regionrådmodellen og en ny organisasjonsform for kommunale oppgavefelleskap

1.2.5 Kommunal økonomi

Forslag fra utvalget:

1. lovfeste en generalbestemmelse som slår fast at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid
2. lovfeste en plikt til å benytte finansielle måltall som et verktøy for den langsiktige styringen av kommunenes økonomi, med tilhørende utvidet krav til å redegjøre for kommunens økonomi i årsberetningen
3. fastsette nye regler for avslutning av kommuneregnskapet som krever at eventuelle merforbruk må dekkes inn umiddelbart så langt det finnes tilgjengelige midler (egenkapital eller overskudd)
4. fastsette nye regler for beregning av minimumsavdrag på lån, som for flere kommuner vil kunne bety en plikt til å øke låneavdragene
5. klargjøre rettsvirkningene av at en kommune foretar disposisjoner i strid med økonomibestemmelsene
6. fange opp kommuner med økonomisk ubalanse på et tidligere tidspunkt gjennom

- enkelte endringer av kriteriene for å bli omfattet av ROBEK-ordningen
7. lovfeste en tiltaksplikt (aktivitetsplikt) for kommuner i ROBEK, som skal bidra til at økonomien bringes tilbake i balanse

1. Kontroll og tilsyn

Forslag fra utvalget:

1. lovfeste en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll til erstatning for internkontrollregulering i særlovgivningen
2. lovfeste krav om rapportering om internkontroll og tilsyn til kommunestyret
3. legge grunnlag for bedre styring og kontroll med selskaper mv. ved å innføre krav om at kommunen skal utarbeide eierskapsmelding, og ved å lovfeste at revisor og kontrollutvalget har rett til innsyn i den delen av ekstern virksomhet som utfører tjenester for kommunen
4. tydeliggjøre og styrke kontrollutvalgets og revisjonens oppgaver, blant annet ved at eierskapskontroll defineres som revisjon, og ved at revisjonsmandatet til regnskapsrevisor utvides ved at noe av det som i dag ligger under
5. kontrollutvalgets «bestilleransvar», overføres til regnskapsrevisor for fast kontroll
6. øke minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem, videreføre de strenge valgbarhetsreglene for valg til kontrollutvalget samt utelukke personer med sentrale verv eller stillinger i kommunale selskaper fra valg til kontrollutvalget
7. etablere en nasjonal ordning for kvalitetskontroll med revisorer i kommunesektoren
8. styrke fylkesmannens rolle ved samordning av tilsyn ved at fylkesmannen gis mer myndighet overfor øvrige statlige tilsynsmyndigheter til å hindre at omfang og detaljeringsgrad ved tilsyn mot den enkelte kommune blir for stort

Vurdering / konsekvensar:

Utvalet har ikkje kome med mange vesentlege endringar. Mykje av det som er foreslått er i tråd med gjeldande praksis i dei fleste kommunar.

Det mest omtalte har vore å endre rådmannstittelen til kommunedirektør. Spesielt i større kommunar der kommunaldirektør er meir nytta tittel enn kommunalsjef på dei næraste medarbeidarane til rådmannen, vert dette vurdert å vere ei meir forvirrande enn avklarande endring.

Det blir foreslått å utelukke kommunestyremedlemmar som styremedlemmar i kommunale foretak. Rådmannen ser det prinsipielle synet som ligg til grunn for dette, men meiner det blir for drastisk å ta dette inn i lova. For mange kommunar er vesentleg verksemd lagt i foretak og det blir feil å svekke kommunal påverknad i selskapa gjennom å avgrense dagens reglar for val.

Det vert også gjort framlegg om å ta bort valfridommen for kommunane når det gjeld revisjon. Sjølv om kommunane i liten grad har nytta seg av retten til å nytte frittstående/privateigde revisjonsselskap, bør dette bli verande i lova. Dette har primært med at det bør vere konkurranse på området, men også at det kan vere situasjonar der private kan tilby ein større kompetanse.

Vedlegg i saka:

26.08.2016	kommuneloven-debattgrunnlag-juni2016 (DokID 198418)	1325507
26.08.2016	161559-2 Høring - Kommunelovutvalgets utredning 2016 - frist 06.10 (DokID 188737)	1325508